

премислена практика и критично отношение към съюзите с други народи от 1866-1867 г.: свещената коалиция между българи и румъни, преговорите на Добродетелната дружина за югославянско царство, при които България е поставена под владичеството и под егидата на династията на Обреновичите, горчивият опит от политиката на официална Сърбия спрямо българското освободително движение по време на втората легия. Несъмнено тук се имат предвид и действията на "старите" според насоката на политиката на царска Русия, което създавало много затруднения именно при формирането на четата.

Независимо от различията, от по-внимателно и прецизното формулиране на правата и задълженията на Привременното правителство, общото впечатление от раздела, посветен на неговите права, задължения и функции се приближава до задачите, които определя за Централния комитет "Основното законоположение" на ТЦБК. Явно е, че или уставният документ на Тайния комитет е бил използван при съставянето на "Закона" и "Правилника" от 1868 г., или редактирането и окончателното оформяне на "Правилника", който бил приет и носен от Хаджидимитровата чета, са извършени непосредствено от или с прякото участие на Ив. Касабов.

Изнесените по-горе факти и съображенията, изтъкнати отдавна от Ал. Бурмов, за подкрепата и участието на най-видната личност в Тайния комитет и подготовката на тази чета и особено съставянето от него на прокламацията за четата до българския народ и изложенията до султана и великите сили, правят напълно възможно като човек с опит от времето на Раковски и сам автор на уставните документи на ТЦБК, именно Касабов да е дал окончателния вид на "Правилника". Това от своя страна може да хвърли допълнителна светлина по въпроса за неговата дейна роля в българското освободително и революционно движение през 1868 г., т.е. по времето, за което се смята, че ТЦБК престава да действа и като че ли изчезва от политическата сцена, а Ив. Касабов е представян за случайна фигура в движението. Явно е, действителната историческа картина е доста по-различна от това опростено и неосновано на конкретни изследвания твърдение.

Всъщност през 1867-1868 г. Касабов продължава с известни вариации линията на Раковски, която му е твърде добре позната от началото на 60-те години, т.е. от времето, когато е един от най-близките му помощници. За разлика от другата групировка в ТЦБК (начело с П.Кисимов) Касабов подкрепя четите, съставя организационен устав за Тайния комитет, в който са доразвити и усъвършенствани идеите за Привременното и Върховното началство и са очертани основите на